گردیده وبعد ازمدت 40 روز نهالی ها درساحه آزاد انتقال وغرس گردیده وتمام"عملیات زراعتی ازقبیل آبیاری، پاک کاری گیاه هرزه، خاکپیچ بصورت منظم ادامه یافت.

نتیجه گیری:

درسال 1394 از تجربه متذکره یک مقدار مینی تیوبر(تیور بذری) واز سه نوع آن مقدار 4.2 گرام تخم حقیقی تولید گردید و در سال 1395 پنج نوع مینی تیوبرتولید شده ذیل از تخم حقیقی به مقایسه یک نوع تیوبر بصورت چک شامل تحربه تحقیقاتی گردیده وبه شکل جویه وپشته درفارم تحقیقاتی بادام باغ تطبیق گردید.

1 IP888001-MF-IxTPs-13

2 IP888002-MF-IxTPs-67

3 IP888004-MF-IIsTPs-67

4 IP888005-TPs-7xTPs-13

5 994013-LT-8xTPs-13

جمعا"مقدار 85.269 کیلوگرام تیوبر تولید گردید.

سفارشات:

تجربه تحقیقاتی فوق یک تخنیک جدید بوده ودرپلان است تا ارایه مصاحبه ها از طریق تلویزیون ملی، نشریه ها وبازدید دهاقین از تجارب تحقیقاتی بصورت عملی آموزش حاصل نموده وتیوبر کچالو را به تخم حقیقی تعویض نمایند.قابل تذکر است که بدست آوردن کچالوی خوراکی با طی مراحل مورد ضرورت از طریق بذرتخم حقیقی یک پروسه سه ساله می باشد که ذیلاً خلاصه می گردد:

سال اول بذرتخم حقیقی وتولید مینی تیوبر(تیوبر بذری).

سال دوم بذرمینی تیوبر تولید شده غرض تولید تیوبر.

سال سوم بذرتیوبر به خاطر تولید حاصل کچالو.

بناء" اگر توجه دهاقین محترم درزمینه جلب گردد پروسه متذکره را بصورت دورانی ادامه دهند میتوانند همه ساله به آسانی تخم کچالو، مینی تیوبر جهت تولید تیوبر تخمی تهیه نموده که درنتیجه اقتصاد دهاقین تقویه گردیده ومیتوانند عاید خوبی ازین مدرک بدست آورند.

بنابر مفیدیت های فوق الذکروتجارب که درجریان دوسال درین مورد ادامه یافت استفاده از تخم حقیقی یک تکنالوژی جدید ومفید بوده بنا استفاده از تخنیک متذکره به زارعین سفارش میگردد.

بذرتخم حقيقي کچالودرپطنوسهای پلاستیکی

فارم تحقیقاتی بادام باغ ، 17 حمل 1394

مآخذ:

1. P.O.Box 5969,Lima,Pero.
2. Gopal.J.2004.True Potato Sd .Breeding for hardiness .Journal of new seeds ,5(4):57-73.

وزارت زراعت، آبیاری و مالداری

ریاست عمومی انستیتوت تحقیقات زراعتی

ریاست تحقیقات تطبیقی و توافقی

دیپارتمنت تحقیقات سبزیجات

روش تولید تخم حقیقی کچالو

پاکت های تخم حقیقی کچالو

آدرس: ریاست عمومی انستیتوت تحقیقات زراعتی، بادام باغ، کابل

ویب سایت: www.aria.gov.af

نویسنده: غلام فاروق عمری ومحمد شاه دوست

تصحیح کننده: کمیته نشراتی ریاست تحقیقات زراعتی

Agriculture Research Institute of Afghanistan

مقدمه:

کچالو از جمله سبزیجات پر مصرف کشور بوده وزیاد تر بمنظورفروش بذرمیگردد ودرتامین غذای انسانی وحیوانی رول عمده را بازی میکند. زارعین از سالیان متمادی از تیوبر کچالو بصفت تخم استفاده می نمایند.

مفدیت های تیوبر:

- تیوبر به سهولت بذر می شود.
- به سرعت وقوت نمو میکند.
- کچالوی همسایز رفع حاصل میشود.
- حاصل بلند بدست می آید به شرط که عاری از امراض باشد.

محدودیت های تیوبر کچالو:

- توافق وتوسعه کچالو درسایر نقاط گرم سیر کشورنسبت عدم موجودیت ذخیره گاه مناسب تیوبر,محدود می باشد.
- برای بذرفی هکتار زمین درحدود 1.5 الی 2.5 تن کچالوی تخمی نظربه سایز ووزن تیوبر ضرورت است.
- مصارف تهیه تیوبر به تناسب تخم حقیقی کچالو 20 چند بیشتر است.
- قیمت انتقال تیوبر به مراتب بیشتر از تخم حقیقی است.

. تیوبر عامل انتقال امراض وآفات کچالو است که باعث پایین آمدن حاصلات میگردد.

- نگهداری تیوبر تا کشت سال آینده مشکل است ویک مقدار زیاد آن فاسد میگردد.
- مهمتر اینکه با کشت تیوبر یک مقدارزیاد غذای انسانی تلف شده وزیر خاک میگردد.

مفاد عمده تخم حقیقی کچالو TPS (True Potato Seed)

- تخم حقیقی انتقال امراض را کمتر میسارد به صورت خاص انتقال ویروس ازیک فصل تا فصل دیگر کاهش میا بد.
- نگهداری تخم حقیقی از یک فصل تا فصل وحتی برای چندین سال بسیار ساده وارزان است.
- انتقال تخم حقیقی کچالو درولایات کچالو کار وساحه بذرضرورت به اجوره کارگر ندارد.
- برای انتقال تخم حقیقی کچالو درولایات وساحه بذرضرورت به مصارف بارجامه نمی باشد.
- تخم حقیقی را به سهولت به دهاقین ترویج کرده می توانیم به خاطریکه وقت کشت آن وابسته به مرحله جوانه زدن (Germination) تیوبر نمی باشد.
- تخم حقیقی کچالو را درسایر مناطق کشورتوسعه داده می توانیم خاصتا"درمناطق گرم ومرطوب زیرا مشکل ذخیره تیوبر مطرح نیست.
- قیمت ومقدار تخم کاهش داده می شود به طورمثال برای کشت یک هکتار زمین مقدار 100 گرام تخم حقیقی ضرورت است. مصارف تخم حقیقی کچالو برای بذریک هکتار زمین کمتر از 20 چند مصارف تیوبر است.

به اساس معلومات کشورهند قیمت تخم حقیقی کچالو برای بذرفی هکتار زمین مبلغ 3000 الی 3500 کلدار هندی بوده درحال که قیمت تیوبر برای بذر فی هکتار زمین مبلغ 60000 الی 65000 کلدار هندی محاسبه گردیده است.

با درنظرداشت مفیدیت های فوق 5 نوع تخم حقیقی کچالو ارسالی مرکز بین المللی تحقیقات کچالو (CIP) که از طریق ریاست محترم تصدیق تخم های بذری درسال 1394 به اختیار دیپارتمنت تحقیقات اصلاح سبزیجات قرار داده شد درفارم تحقیقاتی با دام باغ تطبیق گردید ودرپلان است تا درسال های آینده برای آموزش عملی محصلین ,زارعین واعضای محترم کراتیف های زراعتی ولسوالی های ولایت کابل وسایر ولایات ادامه یابد و این تکنالوژی جدید به زارعین معرفی گردد.

توافق محیطی:

تیوبر های تولید شده تخم متذکره مثل سایر تیوبر های کچالو درمناطق سرد سیر کشورتوافق خوب دارد وهم درمناطق گرم سیر کشور نسبت عدم مشکل ذخیره تیوبر بذرشده می تواند. بناء“ تجربه تحقیقاتی بذرپنج نوع تخم فوق درسال 1394 درفارم تحقیقاتی بادام باغ آغاز گردید.

میتود وروش بذر:

ورایتی های تخم حقیقی این تجربه ابتدا دربین پتنوس های پلاستیکی بذری کاشته شده والی انتقال نهالی ها در ساحه آزاد مثل سایر نهالی های سبزیجات دربین پلاستیک هوس نگهداری گردید تا از سردی هوا وریزش باران های بهاری آسیب نبیند. تخم ها توسط آبپاش بصورت منظم آبیاری